

BRANDOS EGZAMINŲ IR ĮSKAITŲ ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

PRAŠYMŲ PATEIKIMAS

- Prašymą laikyti dalykų brandos egzaminus kandidatas teikia mokyklos vadovui..
- Prašymą iki einamųjų metų sausio 16 dienos dėl menų ir technologijų, o iki vasario 24 dienos dėl kitų brandos egzaminų.
- Pasirinkto dalyko brandos egzamino ir jo tipo ar individualaus ugdymo plano dalyko keisti neleidžiama.
- Brandos egzaminai laikomi centruose, kurie yra suformuojami ir skiriami savivaldybės iki kovo 10 dienos.

LEIDIMAS LAIKYTI BRANDOS EGZAMINUS

- Pasirinktus vidurinio ugdymo egzaminus leidžiama laikyti mokyklos vadovo įsakymu:
- lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą – iki pagrindinės sesijos šio egzamino datos turinčiam patenkinamą to dalyko metinį įvertinimą ir išlaikytą dalyko įskaitą teisės aktų nustatyta tvarka;
- individualaus ugdymo plano dalyko, išskyrus menų, technologijų ir užsienio kalbos (anglų), brandos egzaminus – iki pagrindinės sesijos šio egzamino datos turinčiam patenkinamą to dalyko metinį įvertinimą;
- individualaus ugdymo plano užsienio kalbos (anglų), menų ir technologijų brandos egzaminus;

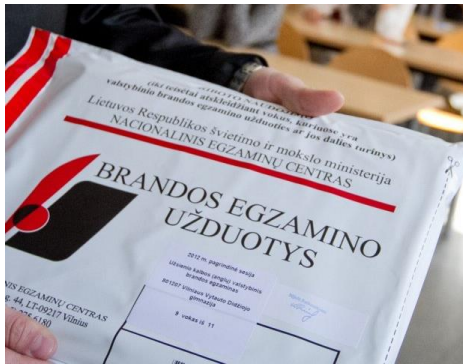

EGZAMINŲ PRADŽIA – GEGUŽĖS 6 D.

- Pirmasis pagrindinės sesijos valstybinis brandos egzaminas – užsienio kalbos (anglų) kalbėjimo dalis – vyks balandžio 10/11/12 dieną (nustato NEC).
- Pagrindinės sesijos paskutinis valstybinis brandos egzaminas – biologijos – vyks birželio 19 dieną.
- Valstybinis užsienio kalbos (anglų) klausymo, skaitymo ir rašymo dalys – vyks gegužės 20 d., Lietuvių kalbos ir literatūros – birželio 5 d., matematikos – birželio 9 d., istorijos – birželio 12 d.
- Pakartotinė egzaminų sesija vyks nuo birželio 22 iki liepos 7 dienos.

ĮSKAITŲ PRADŽIA – BALANDŽIO 13 D.

- Pirmoji lietuvių kalbos ir literatūros įskaita – vyks gimnazijoje balandžio 13 d. Iki vasario 20 d. visos įskaitos temos yra tvirtinamos mokyklos vadovo.
- Pagrindinės sesijos gimtosios kalbos (lenkų, rusų) žodžiu – vyks gimnazijoje balandžio 14 dieną.

PRIVALOMA IŠLAIKYTI BENT DU EGZAMINUS

- Norint gauti brandos atestatą reikia išlaikyti bent du brandos egzaminus:

privalomąjį lietuvių kalbos ir literatūros ir dar vieną dalyko brandos egzaminą (išskyrus tuos atvejus, kai nuo pasirinkto brandos egzamino mokyklos vadovo įsakymu bus atleistas).

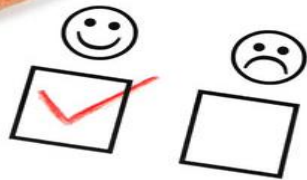
- Be lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino, mokinys gali rinktis ir laikyti ne daugiau kaip 6 dalykų brandos egzaminus.

PAKARTOTINĖ EGZAMINŲ SESIJA

- Pakartotinė egzaminų sesija vyks birželio 22 – liepos 7 dienomis.
- Per pakartotinę sesiją bus galima laikyti dėl pateisinamos priežasties iš pagrindinės sesijos atidėtus valstybinius ir mokyklinius brandos egzaminus ir mokyklinį lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą, jei per pagrindinę sesiją nepasisekė išlaikyti mokyklinio ar valstybinio lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino.
- Lietuvių kalbos ir literatūros mokyklinis brandos egzaminas vyks liepos 7 d.

REIKALAVIMAI KANDIDATAMS

- atvykdami į brandos egzaminą ar jo dalį privalo turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą;
- prie patalpos ateina ne vėliau kaip prieš 15 minučių iki brandos egzamino pradžios;
- į brandos egzamino patalpą mobiliojo ryšio ir kitas informacijos perdavimo ar priėmimo priemones įsinešti draudžiama;
- pavėlavusieji ne daugiau kaip 30 minučių, laiko egzaminą, tačiau jiems brandos egzamino užduoties atlikimo laikas nepratęsiamas. Pavėlavusieji į užsienio kalbos (anglų) BE kalbėjimo dalį daugiau kaip 15 minučių nuo jam skirtu laiko pradžios šios egzamino dalies nelaiko;
- iš patalpos gali išeiti tik esant būtinybei, ne ilgiau kaip 5 minutes, vykdytojo lydimi;
- darbą baigia vykdytojui paskelbus BE pabaigą ir laukia, kol vykdytojais surenka atsakymų lapus ir užklijuoja vokus. Iš egzamino patalpos išeina tik vykdytojui leidus ir išsineša savo egzamino užduoties sąsiuvinį.
- nutraukia užduoties atlikimą ir šalinami iš egzamino patalpos už trukdymą, nusirašinėjimą, mobiliojo ryšio, kitų informacijos perdavimo ar priėmimo priemonių įsinešimą į patalpą ir vykdytojo nurodymų nevykdymą.

KADA BUS AIŠKŪS REZULTATAI?

- Visų pagrindinės sesijos valstybinių brandos egzaminų rezultatai bus paskelbti iki liepos 10 dienos. Darbus šiemet vertins daugiau kaip 1000 vertintojų.
- Gautą įvertinimą bus galima apskūsti per 3 dienas nuo rezultatų paskelbimo dienos.
- Apeliacinei komisijai pateikiami tik koduoti darbai. Apelacijos, nelygu jų skaičius, išnagrinėjamos per 2–3 savaites po to, kai rezultatai paskelbti. Apeliantų įvertintų darbų rezultatai teikiami Valstybinių brandos egzaminų vertinimų apeliaciniam komitetui. Remdamasis šio komiteto sprendimu, NEC rengia apeliacijų rezultatų protokolus ir skelbia rezultatus kandidatams per kandidatų brandos egzaminų rezultatų demonstravimo sistemą.

KAS PASIKEITĖ VERTINIME?

- Egzaminų vertinimas ir struktūra kiek pasikeitė.

Pavyzdžiui:

- Lietuvių ir literatūros valstybinio ir mokyklinio brandos egzamino vertinimo instrukcijose buvo patikslinti turinio ir formaliosios struktūros vertinimo aprašai. Atkreiptinas dėmesys į šeštą minėtą vertinimo instrukcijos punktą išnašoje. Juo teigiama, kad mokiniai, rašydami samprotavimo arba literatūrinį rašinį, privalo remtis vieno iš trijų prie temos nurodytų autoriaus kūrinium (-iais). Taigi tam, kad rašinys būtų vertinamas, būtina įvardyti autorių, kūrinį ir remtis jo medžiaga (siužetu, veikėjas, menine raiška ir pan.).
- Taip pat šiemet buvo patikslintas uždavinių ir taškų kiekis matematikos brandos egzamino programoje. Nuo 2015 m. galiojančioje programoje apibrėžta, jog egzamino užduoties taškų suma bus 60 taškų (anksčiau taškų suma turėjo būti ne mažesnė nei 60 t., t. y., ji nebuvo tiksliai apibrėžta, nuolat kito). Taip pat sumažės uždavinių su pasirenkamaisiais atsakymais, vertinamų po vieną tašką, skaičius –anksčiau jų galėjo būti 12–20, dabar testinių uždavinių bus 10. Egzamino užduoties antrojoje dalyje uždavinių skaičius buvo nuo 10 iki 14. Dabar šioje dalyje bus nuo 4 iki 10 nestruktūrotų arba struktūrotų uždavinių ir kiekvienas uždavinys arba jo dalys bus vertinamos po 1 tašką (iš viso 12 taškų) (anksčiau trumpojo atsakymo uždaviniai (vertinamas tik atsakymas) buvo vertinami 2 taškais.). Egzamino užduoties trečiojoje dalyje bus 6–8 uždaviniai. Atvirojo atsakymo (struktūroti arba nestruktūroti) uždaviniai bus vertinami ne mažiau kaip 2 taškais. Iš viso ši užduoties dalis vertinama 38 taškais.

Programėlė Prieš egzaminą palengvins Jūsų pasiruošimą brandos egzaminams

- Leidykla "Šviesa" išleido naują ir nemokamą mobilią programėlę su lietuvių, matematikos, istorijos ir biologijos egzaminų testais. Išbandyti galite jau dabar!
- Kaip naudotis ir iš kur atsiųsti rasite nuorodoje.
- Mokykimės išmaniai!

NAUDINGOS NUORODOS

- Nacionalinis egzaminų centras – <http://www.egzaminai.lt>
- Patarimai abiturientams, jų tėveliams, mokytojams prieš egzaminus – <http://www.nesinervink.lt>
- EGZAMINAI. NESINERVINK!
<https://www.facebook.com/egzaminai.nesinervink?fref=ts>
- Vaikų linija <http://www.vaikulinija.lt/ieskantiems-pagalbos/vaikams-ir-paaugliams/aktualios-temos/egzamin-stresas/?preview=1&draft=1&language=lt#sidebar>

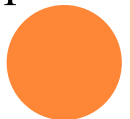
PASIRUOŠIMAS EGZAMINAMS

1. Mokantis būtina daryti pertraukas. Po 30 minučių mokymosi reikia daryti 5 minučių pertrauką. Šios trumpos pertraukos metu reikia atitrūkti nuo mokomosios medžiagos: pasivaikščioti pirmyn ir atgal, išvėdinti kambarį, suvalgyti obuolį, trumpai pagulėti.
2. Po dviejų mokymosi valandų reikia daryti ilgesnę – pusvalandžio pertrauką. Vertėtų šiek tiek pajudėti, pasimankštinti.
3. Kad smegenys veiktų efektyviai, joms būtinas deguonis, todėl reikia neužmiršti vėdinti patalpą, kurioje mokomasi.
4. Reikia pasirūpinti tinkama mityba. Dirbant protinį darbą, maistas turi būti įvairus, neriebus ir negausus.
5. Muzika padeda ar trukdo mokytis? Vieno atsakymo nėra. Kai kuriems žmonėms susikaupti reikalinga tylą, kiti geriau užduotis atlieka grojant muzikai. Muzikos tyrinėtojai teigia, kad skambant keturių ketvirtinių takto muzikai, žmogaus kūnas atsipalaiduoja, o jo protas sutelkiamas maksimaliam darbui.
6. Ruošiantis egzaminams reikėtų pasirinkti, kuri mokomoji medžiaga yra svarbi, o kuri – papildoma. Nusistačius prioritetus, nereikia intensyviai mokytis visko.
7. Artėjant egzaminams, didėja nerimas, baimė, kyla įtampa. Šie reiškiniai trukdo mokytis. Reikia išmokti teisingai kvėpuoti, atkreipti dėmesį į įsitempusį kūną, mokytis atsipalaiduoti. „Sutvarkius“ kūną ir kvėpavimą, paprastai sumažėja nemalonūs jausmai ir įtampa.
8. Nesakyk: „nieko neprisimenu“, „nieko nemoku“, „neišlaikysiu“ ir pan. Stabdyk šias nepagrįstas kalbas, aiškink sau, kad mokeisi 12 metų ir tikrai daug žinai, tereikia nusiraminti ir atgaminti tai, kas „įrašyta“ tavo ilgalaikėje atmintyje. Pakeitus neigiamas mintis pozityviomis „žinau...“, „moku...“, „išlaikysiu“, mažėja nerimas, atsiranda pasitikėjimas savo jėgomis.

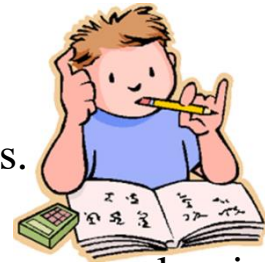
PRIEŠ EGZAMINĄ:

- Įsitikink, jog gerai žinai, kur ir koku metu bus laikomas egzaminas.
- Laiką reikia planuoti taip, kad pašutinę dieną prieš egzaminą liktų tik peržvelgti, pavartyti užrašus, pasikartoti. Šią dieną nereikia intensyviai mokytis, leisti išmoktai medžiagai „susigulėti“ galvoje.
- Svarbu gerai išsimiegoti, nepersivalgyti.
- Iš namų reikia išeiti taip, kad neskubant ir nesinervinant atvyktum į vietą. Nereikia ateiti per anksti, nes laukimas ir bendra nerimo atmosfera didina įtampą.
- Pasilik sau pakankamai laiko nuvykti į egzaminą – nereikės bijoti, kad pavėluosi;
- Pasiimk viską, ko tau gali prireikti – atsarginį rašiklį, pieštuką, servetėlių, ir kt.;
- Jei laukdamas egzamino labai jaudiniesi – kvėpuok giliai ir lėtai. Tai gali padėti tau šiek tiek nusiraminti.

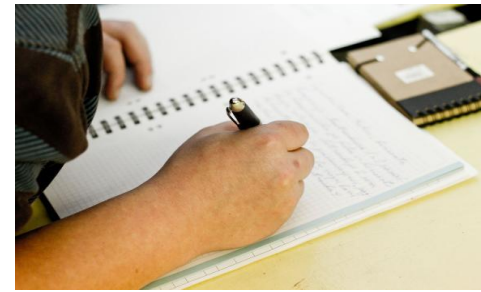
PER EGZAMINĄ:

- Egzaminą bus lengviau laikyti, jei jo metu stengsies būti ramus ir susikaupęs.
- Gali būti, kad kai kurios egzaminų užduotys pasirodys, neaiškios, sudėtingos, galvosi, kad nežinai teisingo atsakymo. Nepanikuok. Kelis kartus peržvelk egzaminų užduotis ar klausimus ir pradėk nuo tų, kurių atsakymus žinai geriausiai.
- Rašant gimtosios kalbos rašinį, juodraštyje reikia surašyti visas į galvą atėjusias mintis. Jas peržiūrėjus ir sunumeravus, gaunamas rašinio planas.
- Sprendžiant uždavinius, siūloma patikrinti kiekvieną, net paprasčiausią veiksmą. Taip apsaugoma nuo žioplų klaidų. Rasti iš ištaisyti klaidą iš karto yra lengviau, nei baigus spręsti uždavinį.
- Jei atrodo, kad visai nežinai, kaip atsakyti į klausimą, tada galima juodraštyje surašyti visas kylančias asociacijas, susijusias su klausimu. Tikėtina, kad tai padės prisiminti teisingą atsakymą, o gal net pridės vertintojų balo dalį. Jei tikrai nežinai atsakymo – gali bandyti logiškai spėti atsakymą. Ir būtinai egzamino pabaigoje pasilik šiek tiek laiko atsakymams patikrinti.
- Rekomenduojama išnaudoti visą egzaminui skirtą laiką, neskubėti išeiti anksčiau. Pasitaiko, kad iš pirmo žvilgsnio labai paprastas ir aiškus klausimas ar užduotis turi kažkokią gudrybę. Būtina patikrinti ar teisingai supratai.
- Prieš egzamino pabaigą svarbu dar kartą peržiūrėti visus klausimus ir atsakymus bei ištaisyti galimas klaidas.

PASIRUOŠIMAS EGZAMINAMS: KAIP GALI SAU PADĖTI?

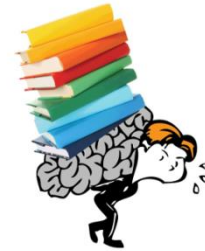

- **Iš anksto peržiūrėk, ką turi išmokti ir kiek tam turėsi laiko.** Galėsi susiplanuoti savo mokymosi laiką ir laisvalaikį, be to, iškilus klausimams galėsi pasikonsultuoti su mokytoju.
- **Padaryk savo mokymąsi kuo labiau patrauklų** – nesimokyk visko atmintinai, geriau stenkis atsiminti svarbiausią informaciją, naudokis glaustais konspektais ar rask kokį nors tau priimtina būdą įsiminti tai, kas svarbu. Pavyzdžiui, gali pasidaryti svarbiausių temų korteles ir pasikabinti jas įvairiose tau matomose vietose.
- **Rask savo būdą, laiką ir vietą mokytis.** Kiekvienas mokosi skirtingai – pagalvok, kada tau geriausiai sekasi susikaupti: kai mokaisi vienas ar su draugu; ryte, dieną ar vėlai vakare; ilgai sėdint prie vieno dalyko ar su trumpomis pertraukomis.
- **Prašyk pagalbos, jei ko nesupranti.** Jei jautiesi neramiai, jauti, kad negali susikaupti mokymuisi - pasikalbėk su kuo nors apie tai.

KO GERIAU NEDARYTI?

- Nepalik visko paskutinei minutei.

Kam smegenis
KAMUOTI?

Geriau jas
TRENIRUOTI!

- Nevenk klausimų, kurių nesupranti – geriau prie jų padirbėk ilgiau.
- Nepamiršk, jog be egzaminų ir kontrolinių tu turi kitą gyvenimą – neatsisakyk laisvalaikio ir kartais leisk sau pailsėti.
- Nesimokyk paskutinę naktį prieš egzaminą.

RŪPINKIS SAVIMI

- Labai svarbu ne tik mokytis, bet ir rūpintis savo savijauta bei sveikata.

- Svarbu rasti laiko tinkamai pavalgyti, gerai išsimiegoti, neužmiršti užsiėmimų, kurie tau padeda atsipalaiduoti ir pailsėti nuo ruošimosi egzaminams.
- Galima ir savo artimiesiems bei šeimos nariams priminti, jog dabar tau svarbus metas. Pasikalbėk su savo šeima apie tai, kaip jie tau galėtų palengvinti mokymąsi: sukurti tau ramią vietą, kur galėtum ramiai mokytis, elgtis šiek tiek tyliau ir tau netrukdyti.

EGZAMINAI BAIGĖSI

- Pasibaigus egzaminams, prasideda kitas etapas – rezultatų laukimas. Nors atrodo, kad būtent ruošiantis egzaminams kyla daugiausiai įtampos ir po egzaminų gali išgyventi daug nerimo.
- Laukimas gali labai varginti, gali atrodyti, kad visas tolimesnis gyvenimas priklauso nuo egzaminų rezultatų. Tuomet svarbu įvardinti, kad egzaminų rezultatai yra tik dalis to, kas lemia tavo ateities planus ir galimybes. Net, jei rezultatai nėra tokie geri, kokių tikėjaisi, tu vis tiek turi įvairių galimybių pasiekti tai, kas tau svarbu. Svarbu - tas galimybes pamatyti ir išbandyti.

LINKIME SÈKMÈS

